

„Je moatte tinke dat it jo eigen bedriuw is, oars slagget it net”

Swart bij de Mansour, het ras dat hij redde. „Der hie net folle oan mankeard of it ras hie fuort west”.

Goede saak

Verlengstuk zijn van het kweekbedrijf heeft Swart altijd een uitstekend gevoel opgeleverd. „Je fiele dat je mei in goede saak dwaande binne. It kweekwurk is foar de takomst en dêroan in stikje bydrage is altyd moai”. Swart komt regelmâttig op Ropta en houdt zich op de hoogte van wat daar gebeurt

zonder zich daar echt in te verdiepen. „Oars kom’je oan jo eigen wurk net mear ta, sa nijsgjirrich is it wat men der docht”. Met de vijf vaste medewerkers („dat wiene seis, mar wy ha ek ynleverje moatten”) heeft hij voor zijn gevoel de handen meer dan vol.

Wat op het kweekbedrijf tot stand wordt gebracht kan ook moeilijk aan Swart’s aandacht ontsnappen. Een nieuw ras zal op een gegeven moment toch op Sippenburch komen en pas dan zal blijken of het echt iets zal worden. „Der binne hjir wolris rassen sneuvele dy’t it op Ropta tige goed diene, mar hjir is de praktyk en hjir blykt oft de boer der wat mei kin”. Toen Swart kwam werd er één hektare Jaerla en Marijke verbouwd. „Dat wie doe alles en no binne it grutte rassen en se sille der langer bliuwe as ik”.

Mansour gered

In de loop van de jaren heeft Swart veel rassen zien komen, maar ook weer gaan. Hij heeft de indruk dat er momenteel veel goede rassen onderweg zijn, waaraan de Friese akkerbouwer veel genoeg zal beleven. **Eén ras waarover hij**

met liefde spreekt is de Mansour en dat komt omdat hij het gevoel heeft dit ras van de ondergang te hebben gered. „De ZPC sei: romje mar op dy Mansour. Dankert en ik seine: bewarje. We ha no wer 25 hektare en der bin ik bliid om. It is dit jier it bêst-útbetelle ras en ik tink dat it it grutste ras foar Grikelân wurde kin”.

Over de ZPC is Swart niet zo spraakzaam als het gaat om het verleden. Dat verandert wanneer het geprek komt op het samengaan van Ropta en ZPC. „Dat is in goede saak en it jout de rassen fan Ropta in gruttere kâns”. Swart zal niet duidelijk zeggen dat er voor de samenwerking sprake was van tegenwerking door de ZPC, maar hij heeft wel het gevoel dat kwesties als met Mansour nu niet meer zullen voorkomen. „De ZPC wie fertsjintwurdiger foar de Ropta-rassen, mar hie ek syn eigen rassen en dan krije je dat soart dingen. No sil dat net mear foarkomme”.

Gouden tiden

Swart ziet de pootaardappel teelt als de kurk waar de Friese akkerbouwer, nu en in de toekomst op moet drijven. Als hij na 22 jaar de balans opmaakt, wat is dan zijn oordeel? De produktie en vooral ook de opbrengst is sterk toegenomen. De verwerking - poten, rooien en sorteren - is aanmerkelijk gemakkelijker geworden. Echter de zorg van de aardappelteler is toegenomen. De ziektedruk is de laatste jaren steeds groter geworden. „Mar no de moed opjaan? Nee, noait. Der komme grif wer gouden tiden foar de ierappels”.

Wil de pootaardappel teelt een toekomst hebben, dan moet er volgens Swart wel wat veranderen. Er wordt volgens hem te weinig aandacht aan hygiëne besteed. „Dêr ha ik my altyd oan steurd”. Om de bakterieziekten de baas te worden, zou volgens hem de tijd vijftig jaar terug gezet moeten worden. „Dat kin natuerlik net, mar de útgangspunten moatte wol feroarje, wol’ we wer in sûn produkt ôfleverje kinne”. Er zijn volgens Swart een aantal zaken verkeerd gegaan en die moeten worden hersteld. Zo is hij een tegenstander van een vaste opstelling van de sorteerrichting. „Ik wol it nei bûten lûke kinne en der ûntsmette”.

Swart zal, ook als hij straks weg is, wel volgen wat er in de akkerbouw gebeurt. Zoals de plannen nu zijn verhuist hij van Sippenburch naar Oosternijkerk. „We keapje neat, we wolle wer fuort kinne”. Niet dat hij de Dongeradelen snel de rug zal toekeren. Daarvoor is hij teveel met de streek vergroeid. „Mar je witte mar noait”. Als het kan wil Swart nog wel eens naar het buitenland reizen. Ooit zat hij in Indië en daar zou hij nog best eens willen kijken. „Mar foarlopich binne der in soad dingen wer’t ik net oan ta kommen bin en dy wol ik noch wolris dwaan. En fan’e oare kant bin ik, as ik yn’e vut sit, in goedkeape krêft en dy kin men wol brûke”. Swart is jager en ook die hobby zal straks beter tot z’n recht komen.

De scheidende bedrijfsleider kon zich een beter jaar voorstellen om afscheid te nemen van “zijn” bedrijf. Het slechte weer leverde veel ekstra werk op, maar uiteindelijk viel het resultaat toch niet tegen. De gewassen zijn redelijk goed van het veld gekomen en de aardappelen kwamen goed door de nakontrolle. Wat dat betreft kan hij gerust zijn. Maar het vroeg veel inzet en hard werken. „Nee, ik ha it minne waar net mei op bêd hân, mar it wie wis net in maklik jier. Dat hat ek wol in rol spile om der mar mei op te hâlden no’t dy mooglikheid om te stopjen der is. Je moat dochs in kear ophâlde”.